

Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa Wrocław - Pawłowice

Uwagi do dokumentu komisji synodalnej: "Finanse i administracja - wspólna troska"

Wprowadzenie

Jako zespół synodalny wnikliwie zapoznaliśmy się z przekazanym nam dokumentem. Zgodnie podkreślamy wagę budowania odpowiedzialności wśród osób świeckich za materialne potrzeby i utrzymanie parafii. Zgadzamy się z tym, że osobom świeckim, zarówno na szczeblu parafialnym, jak i diecezjalnym, powinna zostać powierzona taka odpowiedzialność.

Uważamy również, że zaproponowany dokument ma charakter fragmentaryczny. Zbyt wiele jest w nim ogólnych stwierdzeń, zarysowanych kierunków, a brak konkretnych rozwiązań.

Zgadzamy się również w kwestii ujednolicenia w całej diecezji zasad pozyskiwania dochodu i partycypacji w kosztach socjalno-bytowych przez duchownych.

W naszych wypowiedziach wybrzmiała jednomyślność w sprawie wypracowania rozwiązań na szczeblu diecezji w okazywania solidarności w sferze materialnej pomiędzy parafiami bogatymi i ubogimi.

Za istotną kwestię uważamy również przejrzystość finansową zarówno parafii, jak i diecezji, wyrażającą się w cyklicznym publikowaniu uproszczonych sprawozdań – zawierających źródła i kwoty pozyskiwanych dochodów oraz sposób rozdysponowania tych środków. Sprawozdania te powinny opierać się o jednakowe dla wszystkich standardy i normy.

Wszystkim zebranym zabrakło w dokumencie propozycji zmiany opodatkowania parafii na rzecz kurii, tak by zamiast liczby mieszkańców pod uwagę brać liczbę wiernych obliczoną na podstawie ksiąg lub liczbę wiernych wynikającą z liczenia w kościele. Obecne rozwiązanie - przekazywanie środków od liczby mieszkańców parafii uważamy za niesprawiedliwe.

Odpowiedzi na pytania ogólne:

Ad 1.

Za dobre rozwiązanie uznajemy:

pkt. 8 Propozycję powołania odrębnej jednostki, która w gronie kapłańskim wypracowywałaby zasady wzajemnych relacji w sferze wspólnotowej i materialnej

pkt. 29 Powstanie i prowadzenie bazy danych osób świeckich, chętnych do pomocy specjalistów wg swoich kompetencji

pkt. 31 Postulat organizowania w diecezji cyklicznych szkoleń dla proboszczów,

wikariuszy i osób świeckich.

pkt. 45 Wprowadzenie do zakresu zadań Wydziału Finansowo - Gospodarczego, poza udzielaniem porad, realizacji zadań związanych z utrzymaniem, rewitalizacją i remontem budynków parafialnych. Widzimy w tym szansę na odciążenie duchownych z zadań gospodarczych przez osoby kompetentne i wykwalifikowane w poszczególnych dziedzinach.

Ad 2.

Rozwiązania, które należy pogłębić:

Projekt Statutu Rady Ekonomicznej

Zawiera on wiele nieścisłości i sprzeczności; między innymi dotyczących funkcji jakie miałyby spełniać Rada Ekonomiczna Dokument mówi o funkcji doradczej, wspierającej Proboszcza, ale kolejne zapisy sugerują funkcję decyzyjną (par. 4 i 18), wykonawczą (par. 20) i nadzorczą (par 21 i 22). Brakuje wskazania współzależności pomiędzy Radą Ekonomiczną i Parafialną, współpracy z proboszczem także w obszarze pozyskiwania środków finansowych na realizację wszelkich prac gospodarczych.

Ad 3.

Rozwiązania, z którymi się nie zgadzamy:

pkt. 11 Wiele osób spośród nas uważa, że w punkcie tym odwrócono kolejność działań. Najpierw powinno dokonać się rozeznania potrzeb wspólnoty, a dopiero potem planowania budżetu i szukania środków finansowych na realizację tych celów.

pkt. 23 Troskę i odpowiedzialność za obiekty zabytkowe w parafiach powinny zostać przekazane jednostce w Wydziale Gospodarczo Finansowym. Proboszczowie powinni mieć rolę doradczą i wspierającą, ale rewitalizację, nadzór budowlany i wszelkie formalności powinny spocząć na specjalistach zatrudnionych w Wydziale Gospodarczym (ad. 45)

pkt. 18 - 22 Dokument wskazuje jedynie współodpowiedzialność wikariuszy w utrzymaniu parafii. Należałoby wskazać także współodpowiedzialność proboszczów i rezydentów w tym zakresie.

Ad 4.

Rozwiązania brakujące w dokumencie:

pkt. 11. W dokumencie brakuje wskazania, kto od strony formalnej będzie wykonywał zadania związane ze sprawozdawczością finansową.

pkt. 18 - 22 Brakuje zapisów na temat sprawiedliwego podziału nie tylko dochodów, ale także obowiązków w parafii. Solidarny i sprawiedliwy współudział wszystkich

duchownych w obowiązkach w parafii.

W dokumencie brakuje informacji o tym w jaki sposób zostanie zapewnione źródło utrzymania dla rezydentów w parafii.

Odpowiedzi na pytania szczegółowe:

Ad 1. Z uwagi na dotychczasowy brak wymogu przedstawiania bilansu finansowego parafianom, nie wszyscy wiedzą o tym, czy w ich parafii środki są wystarczające na sfinansowanie potrzeb wspólnoty.

Ad 2. Zaproponowano podział trójstopniowy - na parafie: zamożne, średniozamożne i ubogie. Określenie przynależności do poszczególnych grup możliwe byłoby na podstawie kryteriów statystycznych. Za podstawowe kryterium ubóstwa uważamy brak możliwości sfinansowania przez parafian kosztów utrzymania budynków, gruntów i duszpasterzy.

Pojawiła się też propozycja okazywania solidarności poprzez tworzenie partnerstwa parafii, tak by biedniejszym pomagały bogatsze. W zdefiniowaniu takich grup pomocy powinni uczestniczyć biskupi diecezji, stworzenie takich grup wzajemnej pomocy powinno być troską biskupów.

Ad 3. Finansowa przejrzystość wynikać powinna z opublikowanych przynajmniej raz w roku (lepiej częściej) ogólnych podsumowań wpływów i wydatków. Ważne jest opublikowanie tych danych, a nie tylko ogłoszenie z ambony. Opublikowane dane powinny mieć jednolity formularz dla wszystkich parafii oraz dla diecezji.

Ad 4. Podstawą przejrzystości jest wspólne rozeznanie przez radę potrzeb w parafii, zapoznanie się z wielkością środków, które są do dyspozycji i dopiero na tej podstawie podjęcie decyzji finansowych. Ważne, by zweryfikować wspólnie realizację zadań, odnieść też dane do innych, podobnych strukturalnie parafii, by np. znaleźć luki typu: nieefektywne ogrzewanie, oświetlenie. Pomocą byłby wspólny system - baza danych, gdzie na bieżąco można byłoby to weryfikować. Protokoły i sprawozdania powinny być przekazywane w formie elektronicznej. Postulowano system informatyczny w diecezji, a także wspólny wzór prostych sprawozdań dla wszystkich.

Ad 5. Zgodność co do tego, że Rada Ekonomiczna, to ciało doradcze dla Proboszcza, złożone z godnych zaufania specjalistów z potrzebną wiedzą.

Nie każda parafia może być zdolna do utworzenia Rady Ekonomicznej spośród członków parafii. Postulujemy powołanie zespołów wsparcia złożonych ze specjalistów, które to zespoły mogłyby służyć pomocą w takich parafiach.

Brakuje w dokumencie sposobów zwrotu kosztów związanych z realizacją zadań przez wolontariuszy w parafii.

Część nas uważa, że powołanie takiej Rady powinno być jednak w gestii proboszcza lub duszpasterzy. Podnosimy wątpliwości co do tego, czy Rada Ekonomiczna również

powinna mieć funkcję wykonawczą i decyzyjną.

Ważne jest, by proces przekazywania odpowiedzialności osobom świeckim za potrzeby finansowe i ekonomiczne parafii miał charakter ewolucyjny. Zadania te powinny wykonywać kompetentne osoby.

Pociąganie do odpowiedzialności osób, które wykonują zadania nieodpłatnie może spowodować brak osób chętnych do takiej służby.

Ad 6. Pojawiły się w tej kwestii różne zdania. Część z nas uważa, że powinna zostać sporządzona lista prac wymagająca stałego zatrudnienia w parafii obowiązująca w danej diecezji. Część natomiast uważa, że ta potrzeba zdefiniowania istnieje tylko na poziomie parafii z uwagi na specyfikę konkretnej wspólnoty.

Lista prac wymagających stałego wynagrodzenia w diecezji mogłaby pomóc biednym parafiom lub takim, gdzie brakuje specjalistów w danej dziedzinie, by mogły one pozyskać wsparcie z Wydziału Finansowo - Gospodarczego.

Część osób zaproponowała ujednolicenie systemu środków finansowych dla księży z uwzględnieniem odniesienia do ilości realizowanych zadań. Dobrą stroną takiego rozwiązania byłaby stabilność finansowa duchownych, także bez względu na ubóstwo parafii. Rozwiązanie takie wymaga jednak doprecyzowania.

Ad 7. W wizytacjach udział powinna brać rada Parafialna, Ekonomiczna i Duszpasterska. Przed wizytacją obie strony powinny otrzymać przynajmniej z miesięcznym wyprzedzeniem dokumenty, z którymi mają się zapoznać.

Ad 8. Zdania w kwestii finansowania lekcji religii były podzielone. Część wskazała rodziców jako odpowiedzialnych za finansowanie katechezy. Tu także zwrócono uwagę na jakość katechezy, by była ona na odpowiednim poziomie. Część osób uważa, że katecheza jest troską całej wspólnoty, więc za finansowanie odpowiedzialna powinna być diecezja.

Ad 9. Podkreślano istotną rolę instytucji diecezjalnych dla pozyskiwania środków finansowania, a także ograniczenia kosztów utrzymania parafii poprzez np. wynegocjowanie rynkowej ceny na prąd czy gaz (jak dla dużych przedsiębiorstw), a także pozyskiwania dotacji na rewitalizację budynków i remonty. Nie wykluczamy przy tym różnych inicjatyw parafialnych (pikników, sklepików, warsztatów, kwest itp.).

Ad 10. Specjaliści w kurii powinni być finansowani przez parafie poprzez odprowadzanie części zgromadzonych funduszy. Istotną kwestią jest tu jednak przejrzyste i jasne określenie, co w zamian parafie otrzymują - czyli jaką pomoc i jakie zadania kuria dla parafii wykona.

Ad 11. Zdolność do utrzymania księdza oraz zdolność do samodzielnego utrzymania parafii powinny być brane pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o utrzymaniu parafii jako samodzielnej jednostki.

Część osób uważa, że nie zawsze parafia większa powinna być administratorem połączonych parafii. W specyficznych sytuacjach do mniejszej, aktywnej i pełnej inicjatyw parafii mogłaby zostać dołączona większa, w której brak jest takiego zaangażowania.

Ad 12. Widzimy tu odwrócenie porządku - żeby finansować, trzeba najpierw wiedzieć, co chcemy finansować, jaka ma być ta reforma. Jeśli parafie przekazują środki finansowe, to chcą wiedzieć, na co będą one spożytkowane, czy i co w zamian dostanie dana parafia.

Ad 13. Tak. Budżet diecezji powinien być tak samo jawny jak parafii - czyli przynajmniej roczne, ogólne zestawienie wpływów i wydatków diecezji podane do publicznej wiadomości (ogłoszone na stronie www).

Jako podsumowanie pojawiły się wątpliwości czy rozwiązania wypracowane na synodzie uda się w praktyce zrealizować i wprowadzić w życie. Wynikają one z faktu, że ktoś potem na poziomie parafii będzie musiał się zająć wprowadzeniem tych zmian.